

INSTITUTIONEN FÖR KULTURVETENSKAPER

Avsändare

Institutionen för kulturvetenskaper
Ingrid Ryberg, ingrid.ryberg@gu.se
Utbildningsansvarig

Mottagare

Humanistiska fakultetsstyrelsen
Dnr: 2017/667

Åtgärdsplan för huvudområdena konst- och bildvetenskap, musikvetenskap och filmvetenskap, samt kandidatprogrammet Medier, estetik och kulturellt entreprenörskap vid Institutionen för kulturvetenskaper

Inledande kommentarer

I enlighet med ”Vägledning för utbildningsutvärdering på grundnivå och avancerad nivå med extern bedömning 2017–2023” inkommer Institutionen för kulturvetenskaper härmed med en åtgärdsplan gällande tre ämnen på grund- och avancerad nivå: Filmvetenskap, Konst- och Bildvetenskap och Musikvetenskap samt Kandidatprogrammet: Medier, Estetik och kulturellt entreprenörskap.

Åtgärdsplanen är ett svar till den externa bedömargruppens slutgiltiga skriftliga utlåtande daterat 1 september 2022 och muntliga synpunkter som framfördes vid återföringsmötet som hölls 12 september 2022, där institutionen representerades av Alexandra Fried (viceprefekt för utbildningen på grund- och avancerad nivå), Mats Björkin (prefekt) och Anna Backman Rogers (avdelningschef för avdelningen för estetik). Åtgärden har även diskuterats mellan utbildningarnas koordinators och har författats av Alexandra Fried (viceprefekt för utbildningen på grund- och avancerad nivå), Alexandra Herlitz (koordinator för konst- och bildvetenskap), Ingrid Ryberg (dåvarande koordinator för filmvetenskap) och Valeria Villegas Lindvall (Programkoordinator för MEK) samt kollegiet i Musikvetenskap.

Övergripande synpunkter och åtgärder

Bedömargruppens synpunkter var överlag mycket positiva gällande ämnen och kandidatprogram och att utbildningarna uppnår universitetets kriterier enligt *Policy för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av utbildning* vid Göteborgs universitet.

Bedömargruppen identifierade åtgärds punkter som huvudsakligen rörde bemanningsfrågor samt ansvaret för utbildningarna som helhet. Gruppen rekommenderade generellt mer permanenta lösningar för koordinatorsuppgifterna. Vid platsbesöket var två av koordinatorena fortfarande doktorander och programmet hade en före detta student som koordinator, vilket var olyckligt utifrån bemanningsmässiga skäl. Sedan rapporten inkommit har koordinatörer bytts ut mot tillsvidareanställda lärare förutom programkoordinatör för MEK som är anställd på längre vikariat. Bedömargruppen rekommenderade även att tillsätta en tillsvidare anställd pedagogisk ledare och på så sätt avlasta ämneskoordinatorerna, en åtgärd som ej kommer efterföljas då det redan finns en utbildningsansvarig på institutionen.

Bedömargruppen lyfte också generella frågor gällande kursvärderingar och problem med låg svarsfrekvens och rekommenderade att utbildningarna jobbar vidare med att utveckla kursvärderingar och ta fram gemensamma riktlinjer för uppföljning. Något som inte påtalades av bedömargruppen var att Institutionen för Kulturvetenskaper redan vid platsbesöket, implementerat olika rutiner för att säkerställa genomförande av kursvärderingar, samt att resultaten från kursvärderingar återförs till studenter. Därtill görs även ett fakultetsgemensamt arbete kring kursvärderingar.

Bedömargruppen påtalade även problem med att studieplatser på Humanisten används av studenter från andra fakulteter. Detta ligger utanför institutionens mandat att åtgärda, men frågan arbetas med på fakultetsnivå.

Kommentarer till bedömargruppens utlåtande och rekommendationer för respektive huvudområde/program

Filmvetenskap

På samtliga punkter bekräftar utvärderingsrapporten att filmvetarkollegiets arbete är på rätt kurs avseende införandet av tydligare rutiner för kursvärderingar, säkerställandet av tydlig progression på grundnivån och satsningen på studenternas skrivande genom införandet av veckovisa övningar och besök från Enheten för akademiskt skrivande. Kollegiet kommer fortsatt måna om att resultat från kursvärderingar delges studenterna; och sätta studenternas lärande i centrum genom att det finns kurser med förankring i "nutidshistorisk levande verklighet" och med "relevans för studenternas och samhällets behov", t.ex. genom besök på GIFF och Film i Väst. Lärarlaget i filmvetenskap tar med sig utvärderarnas iakttagelse att det behövs vidare reflektion och jämförelse kring vilket tillvägagångssätt som bäst säkerställer att studenterna på kandidatkursen ges samstämmig och likvärdig handledning: genom ett styrt eller fritt ämnesval. Lärarlaget noterar också att rapporten understryker vikten av tydliga guidelines för kamratopponering och kommer se över huruvida den befintliga, utförliga uppsatsguiden eventuellt behöver uppdateras. I kommande kursutvecklingsarbete kommer ämneskollegiet utgå från utvärderarnas rekommendationer om att ta ställning till om orientering mot aktuella forskningsfrågor kan förtydligas i kursplaner, utöver att säkerställa att lärarnas egen forskning fortsatt också används i undervisningen. I synnerhet kommer kursplanen för FL2210 Filmvetenskapliga metoder ses över för att ta ställning till om "filosofi" bör bytas ut mot termer som t.ex. vetenskapsteori och/eller interdisciplinärt/intermedialt fokus, enligt utvärderarnas rekommendation. Utvärderarnas

synpunkter om att ett övergripande medieteoretiskt tema bör ingå på grundnivå, så som det för närvarande gör i kurserna FL2130 Filmvetenskapliga metoder och FL1071 Audiovisuella kulturer, kommer likaså diskuteras. I rapporten påtalas en viss överlappning mellan filmvetenskap och MEK gällande bl.a. yrkesförberedande aspekterna och samverkan med aktörer i kulturbranschen. De båda kollegierna kommer ta ställning till om dessa bitar behöver planeras om eller omformuleras, samt överlag undersöka i vilken grad samläsning mellan film och MEK skulle kunna ske. I respons på den påtalade önskan från studenterna om mer lärarledd undervisning kommer filmkollegiet även fortsättningsvis att utveckla uppgifter som stimulerar studenternas självständiga arbete utöver den lärarledda undervisningen som vår budget räcker till. Avslutningsvis kommer utvärderarnas rekommendation om att upprätta en eventuell handlingsplan för att hantera om potentiellt störande, hotfulla eller kränkande situationer uppstår på grund av studenters ifrågasättanden av kursinnehåll kopplat till feministisk, queer eller postkolonial teori, att hörsammas med hänvisning till universitetets befintliga handläggningsordningar samt genom åtgärderna att tillse att kännedom om dessa handläggningsordningar finns på institutionsnivå, och att det finns rutiner för att tillämpa dem.

Konst- och bildvetenskap

Av bedömargruppens rapport framgår att Konst- och bildvetenskap förefaller arbeta på rätt sätt angående de faktiska studieresultaten som motsvarar lärandemål och högskoleförordningens examensmål. Även de två helt fristående kurserna, som ligger på grundnivå, men inte inom retentionen svarar mot progressionen och är genom kurskoderna markerade befinna sig på den mest grundläggande nivån, samtidigt som de har tydliga tematiska inriktningar. Konst- och bildvetenskap kommer att fortsätta med sitt arbete på samma sätt. Angående undervisningen som sätter studenternas lärande i centrum visar rapporten tydligt att Konst- och bildvetenskap att lärarlagets arbete med fokus på pedagogiken har, trots brister i resurserna, ett bra utfall, vilket även det tidigare tilldelade pedagogiska priset indikerade. Angående undervisningens innehåll och form som vilar på vetenskaplig grund samt beprövad erfarenhet kommer i rapporten tydligt fram att lärarlaget framgångsrikt gör sitt möjligaste att knyta undervisningen till aktuella forskningsrön och metodiker. Även i framtiden kommer lärarlaget eftersträva att vara pedagogiska förmedlare av den aktuella forskningen, inte bara inom institutionens egna kurser, utan även inom ramarna av den "tredje uppgiften" i både media och museala sammanhang. Av bedömargruppens rapport framgår att den högskolepedagogiska meriteringen och erfarenheten värderas högt inom huvudområdet. Den aktuella och adekvat ämnesmässiga och högskolekompetensen inom lärarlaget ska även framöver prioriteras. Att antalet lärare står i proportion till utbildningens omfattning och innehåll kommer eftersträvas av det undervisande kollegiet liksom av institutionsledningen. Angående utbildningens relevans för studenternas och samhällets behov noterar rapporten att lärarlaget reflekterat över och utvecklat perspektiv gällande konstvetenskaplig kompetens som är eftertraktad och ger konkurrensfördelar i vårt högteknologiska samhälle, liksom att studenterna upplever sig ha förberetts för arbetsmarknaden. Konst- och bildvetenskap kommer även i fortsättningen hålla kontakt med omgivande samhället, framför allt i museisektorn, som gynnar både direkt och indirekt relevanta innehåll i studenternas utbildning. Inslag om digitaliseringen och digitala lösningar ska fortsatt tematiseras i kurser. Konst- och bildvetenskap har bl.a. medverkat i ett flertal forskningsprojekt i samarbete med Centrum för digital humaniora vid GU, men även samarbetat med andra aktörer inom digital

humaniora. Både forskningsresultaten och erfarenheter av digitaliseringens möjligheter och begränsningar är viktiga inslag i kurser. Rapporten noterar att det inom ämnet pågår ett arbete för att systematiskt integrera i studentinput i den pedagogiska modellen, vilket lärarlaget fortsättningsvis kommer jobba vidare med.

Musikvetenskap

Bedömargruppen bedömer att musikvetenskapen arbetar på ett sätt som möjliggör och underlättar för studenterna att nå de uppsatta målen. Bedömargruppen slår fast att det råder en god balans mellan lärandemålen och betygskriterierna i de olika hel- och delkurserna, samt att lärandemålen och betygskriterierna på ett bra sätt fångas upp av och bedöms genom kursernas olika examinationsformer. Med utgångspunkt i detta kommer musikvetenskapen fortsätta på den inslagna linjen, vilket inbegriper att kurserna, undervisningen och kurslitteraturen kontinuerligt förändras och utvecklas i en dynamisk dialog dels inom lärarkollegiet, dels mellan lärarna och studenterna. En kritisk punkt i utvärderingen gällde den låga svarsfrekvensen på kursvärderingarna. Detta är något kollegiet har jobbat, och även fortsatt kommer att jobba, på att förbättra. Bedömargruppens rapport visar att musikvetenskapen på ett tillfredsställande sätt sätter studenternas lärande i centrum och att det görs genom ett medvetet pedagogiskt arbete. Bedömargruppen anser att lärarlaget är på en god nivå vad gäller punkten att undervisningens innehåll och form ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Att i undervisningen lyfta fram aktuell forskning, egen och andras, och integrera dessa med aktuella teoretiska perspektiv från relevanta forskningsområden, är fortsatt en självklar utgångspunkt för kollegiet. I relation till aktuell och adekvat ämnesmässig och högskolepedagogisk kompetens hos de disputerade lärarna görs inga invändningar. Tvärtom anges lärarkåren uppfylla höga kompetenskrav vad gäller forsknings- och undervisningsmeriter. Däremot anmärker bedömningsgruppen på det faktum att ämnets doktorander står för en relativt stor del av ämnesansvaret och undervisningen på grundnivå. Vid tiden för platsbesöket hade en av doktoranderna uppdraget som ämneskoordinator. Kollegiet har sedan rapporten skrevs tillsatt en tillsvidareanställd lektor som koordinator. Vad gäller punkten att utbildningen ska vara relevant för studenternas och samhällets behov var bedömningsgruppen framför allt kritisk mot att kollegiet inte bättre lyfte fram ämnets relevans i självvärderingen. Detta eftersom lärarlaget vid platsbesöket enkelt kunde ange en ”betydande grad av vad man kan kalla ’transferable skills’, allmänhumanistiska färdigheter med stor tillämpningspotential inom samhället i bredare mening”. Bedömargruppens föreslår att frågor rörande detta kan lyftas i lärarlaget i samband med kursutveckling och revideringar av kursplanerna. Vad gäller att tydliggöra kopplingen till arbetsfält där musikvetare kan vara verksamma kommer det ske dels genom information till presumtiva studenter via studievägledare, dels via utåtriktad marknadsföring av kurser. Detta är också en viktig faktor att ta i beaktande vid framtida kursutveckling. De studenter som bedömargruppen träffade under sitt platsbesök uppgav ”att de till relativt stor del” haft ett inflytande över kursernas genomförande. Bedömargruppen ser dock inte de nuvarande möjligheterna gällande ”inflytande i planering, genomförande och uppföljning” som tillräckliga, utan menar att det bör finnas ”andra kanaler än studierektorns och den pedagogiska ledaren inom ämnet för att insamla synpunkter, idéer, och önskemål från studenterna”. Kollegiet tar fasta på och avser att hitta lösningar på, för att bättre kunna fånga upp och ta tillvara studenternas erfarenheter, synpunkter och idéer.

Kandidatprogrammet: Medier, estetik och kulturellt entreprenörskap

Enligt utvärderingen håller MEK programmet en god kvalitet när det kommer till att de faktiska studieresultatet ska motsvara lärandemål och högskoleförordningens examensmål. Lärandemål och högskoleförordningens examensmål är, enligt rapporten, mycket ambitiösa såväl som breda och relevanta när det gäller kurs- och utbildningsmomentutbud. Programmet och kollegiet ska fortsätta inkludera flera lärare och externa föreläsare som kommer med ny expertis. Rapporten visar att en av MEK programmets styrkor är att det erbjuder studenterna en bred uppsättning av aktiviteter (fältarbete, projektarbete, studiebesök, m.fl.). Rapporten noterar dock att handledarskap har påverkats av administrativa möten och liknande, vilket exempelvis har resulterat i plötsliga ändringar i scheman. Koordinatör och kollegiet ska samarbeta för att undvika störningar och ändringar. Det noteras att en av programmets styrkor är det praktiska, som gäller projektarbete med externa partners. Förslaget är att projektsamarbete ska formaliseras hos externa partners. Processen är på gång från höstterminen 2022. Koordinatör och kollegiet arbetar med att involvera West Pride och Brewhouse för långsiktiga projekt, i bästa fall i två år framåt. Rapporten visar att den ämnesmässiga och högskolepedagogiska kompetensnivån är hög. Förslaget är att MEK fortsätter samarbeta/samundervisa med Filmvetenskap. Under läsåret 23/24 ska flera lektorer inom FV och KoB som har inte undervisat i MEK förut engageras i programmet, vilket avser att uppmuntra till vidare samarbete. Rapporten visar att teoretiska och praktiska moment inom programmet värderas högt, då de försäkrar anställningsbarhet för studenterna. Emellertid noteras det också att kollegiet skulle ta hänsyn till att den humanistiska inriktningen inte försvinner i det praktiska. För att svara på det behovet revideras litteraturlistor kontinuerligt. Programkoordinatör och kollegiet arbetar för närvarande med att skapa ett större fokus på digitala verktyg och har tillhandahållit licensering av creative suite mjukvaror, vilket ger studenterna vidare verktyg som värderas högt inom jobbmärknaden.

Sammanfattning av bedömargruppens rekommendationer, samt institutionens åtgärder

Rekommendation	Åtgärd och prioritet	Ansvarig	Tidplan
Filmvetenskap			
Fortsatt utvecklingsarbete gällande progression mellan kurser och nivåer	Följa upp påbörjat arbete och se över hur olika moment bidrar till progression	Ämneskoordinator tillsammans med filmvetarkollegium	HT-23 och VT-24
Utvecklingsarbete Akademiskt skrivande och läsande	Ett redan påbörjat utvecklingsarbete som kommer fortsättas med	Ämneskoordinator med filmvetarkollegium	HT-23 och VT-24
Samstämmig och likvärdig handledning, ta ställning till om det finns risker att uppsatssämnerna blir alltför styrda av lärare	Uppföljning av påbörjat utvecklingsarbete genom tätare dialog och samplanering mellan handledare samt förtydligande av rutiner	Ämneskoordinator och filmkollegium	HT-23 och VT-24

	och synsätt gällande val av uppsatsämnen		
Förtydliga vad som menas med filosofi i kursplan för FL2210, eventuellt ersätta med vetenskapsteori och/eller interdisciplinärt/intermedialt fokus	Fortsätta redan påbörjat utvecklingsarbete gällande denna och andra kurser på avancerad nivå, eventuellt ersätta kursen med andra eller stöpa om den i en tydligare form	Ämneskoordinator med ämneskollegium	HT-23 och VT-24
Undvika att doktorander undervisar i tyngre kurser – och i för stor omfattning	Följa upp att ämnet följer interna riktlinjer för doktoranders undervisning	Ämneskoordinator, handledare, VP för forskarutbildning	HT-23 och VT-24
Översyn kursinnehåll praktiska moment	Kursinnehåll kommer ses över. Momentet som åsyftas av utvärderarna finns inte längre kvar. Däremot andra praktiska inslag på grundnivå som studenterna uppskattar i hög grad.	Ämneskoordinator och kursansvariga	HT-23 och VT-24
Handlingsplan hotfulla incidenter	Tillse att kännedom om universitetets befintliga handläggningsordningar finns på institutionsnivå, och att det finns rutiner för att tillämpa dem.	Viceprefekt för utbildning på grund- och avancerad nivå	HT-23
Konst- och Bildvetenskap			
Se över kursinnehåll gällande hur ”konkurrensfördelar” kan yttra sig	Se över kursinnehållet	Ämneskoordinator och ämneskollegium	HT-23
Musikvetenskap			
Medvetenhet om problem med att lägga pedagogiskt ledaransvar på junior eller icke fast anställd personal	Se över bemanningen och tillse att det går att bemanna de utbildningar som institutionen ger, med utgångspunkt i det nya arbetstidsavtalet och genom att planera för engagemang i grundutbildningen när lärare söker forskningsmedel	Ledningsgrupp	HT-23 och VT-24

Kursutveckling kursplaner – tillämpningspotential, karriärvägar	Kursutveckling och översyn av kursplaner för att lyfta fram tillämpningspotential	Ämneskoordinator med ämneskollegium	HT-23 och VT-24
Formativa kursvärderingar, insamla synpunkter från studenter	Se över rutiner för att insamla synpunkter från studenter	Ämneskoordinator med kursansvariga	HT-23 och VT-24
Medier, Estetik och Kulturellt entreprenörskap			
Åtgärda brister i organisation av handledarskap, handledare ska inte drunkna i administrativa uppgifter	Se över rutiner, informationsflöden och strukturer vad gäller handledning för att säkerställa att planerad undervisning/handledning inte ändras med kort varsel	Viceprefekt för utbildning, programkoordinator och lärarkollegium	HT-23
Det vetenskapsteoretiska inslaget – sänka ambitionsgraden och göra kurserna mindre tunga, förtydliga kursplanen som har otydliga formuleringar	Kursutvecklingsarbete och ytterligare utredning av studenternas synpunkter gällande detta, genom kursvärderingar och feedbacksession. Se över och förtydliga kursplanen	Programkoordinator (MEK) och ämneskollegium MEK	VT-24, HT-24
Ta höjd för att humanistiska perspektiv inte äts upp av anställningsbarhet	Se över kursinnehåll med höjd för gångbara konjunkturstämning inom humaniora	Programkoordinator med lärarkollegium	HT-23 och VT-24
Generellt			
Åtgärda låg svarsfrekvens kursvärderingar, utveckla kursvärderingar, gemensamma riktlinjer, kombinera enkät med klassrumssessioner för feedback	Se över rutiner för kursvärderingar, följ upp påbörjat arbete med institutions- och fakultetsgemensamma rutiner och former. Rundabordssamtal används redan som formativa kursvärderingar på MEK, vilket kan göras även inom ämnena.	Kursansvariga och koordinatorer, samt utbildningsansvarig	HT-23, VT-24

Kontinuerlig pedagogisk utveckling med längre perspektiv än vad koordinatorena kan ha	Institutionen arbetar med egna strukturer och rutiner för långsiktig pedagogisk utveckling	Viceprefekt för utbildning på grund- och avancerad nivå	HT-23 och VT-24
---	--	---	-----------------

Rekommendationer som inte leder till åtgärder

Högre grad av samordning med MEK, tex gällande metod	Utbildningarna skiljer sig åt i relativt hög grad och saknar direkt överlappning mellan kurser, varför vi inte ser att samordning i någon högre utsträckning skulle gå att få till.
Åtgärda problem med att studieplatser på humanisten används av studenter från andra fakulteter	Institutionen har inte möjlighet att åtgärda detta men det arbetas med på fakultetsnivå, ligger utanför institutionens mandat
Ersätt heltidsledig lektor med motsvarande vikare	Vi noterar att problemet pekats ut men lämnar det utan åtgärd då det inte finns ekonomiska resurser.
Formalisera skriftliga guidelines för kamratopponering och opponering	Bedömargruppen tycks ha missat redan befintliga guidelines som vi tillhandahåller till studenterna
Permanent lösningar för koordinatorsuppgifterna, samt att tillsätta en tillsvidare anställd pedagogisk ledare och på så sätt avlasta ämneskoordinatorerna	Sedan rapporten inkommit har koordinatörer bytts ut mot tillsvidareanställda lärare förutom programkoordinatör för MEK som är anställd på längre vikariat. Åtgärden att tillsätta en pedagogisk ledare kommer ej efterföljas då det redan finns en utbildningsansvarig på institutionen.